

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje tiskratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 20. Deželni zbori gališki, moravski in nižjeavstrijski so danes zopet pričeli delovati.

Budimpešta 20. Ogerska brzjavna pisarna javlja z Dunaja: Nj. Vel. cesar je odločil tajnega svetovaleca Kolomana pl. Szella ministerskim predsednikom in mu naložil, naj sestavi kabinet. Szell je vsprejel misijo in pojde jutri zjutraj v Budimpešto, kjer zaprične zopet pogajanje za kompromis med vlado in opozicijo.

Pariz 20. Mesto je popolnoma mirno. Vzlic temu se nadaljujejo naredbe, da se vzdrži mir. Vseh skupaj je bilo včeraj zaprtih 160 oseb, od teh jih je 60 ostalo v zaporih.

Bukarešta 20. Komora je danes zapričela glavno razpravo o proračunu za l. 1899/1900.

Pariz 20. Okolo pettisov delavcev, ki so delali na mestnih zgradbah in pri napravi vodotokov, je radi prenizke plače ustavilo delo. Štrajkujoči bodo imeli zvečer shod na delavski borzi.

Pariz 20. Prejšnjo kraljico v Madagaskaru, Ranovals, so dne 1. februarja z njenim spremstvom vred ukreali v La Réunion, da jo internirajo v Algiru.

Kanaja 19. Predpoludne je princ Juri otvoril narodni zbor.

Madrid 19. Ministerski svet se je izrekel za predlogo glede odstopa Filipin. Sedaj prične razprava o vseh zakonskih načrtih v senatu, tičočih se mirovne pogodbe.

Kanaja 19. Princ Jurij je predložil narodnemu zboru načrt kročanske ustave.

Pariz 20. (Komora.) Ministerski predsednik Dupuy je predložil predlogo, s katero se zahteva,

naj se dovoli kredita za 160.000 frankov za pogrebne slavnosti po umrlem Fauru, 80.000 frankov se porabi za maše-zadušnice v imenstvu. Nujnost predloga je bila priznana in o predlogi se je počelo razpravljati takoj. Socijalistiški poslanec Dejeante je zahteval, naj bodo pogrebne slavnosti zgolj civilnega značaja in je utemeljil svoj predlog med živahnim protestovanjem desnice in centra, kateri poslanci so hoteli celo iti iz dvorane. Predsednik je govorniku večkrat pretrgal besedo, opominjaje, naj spoštuje bol obitelji umrlega. Konečno je bil zavržen predlog Dejeante-a in kredit dovoljen z 463 glasovi proti 42. Finančni minister Peytral je predložil nov proračunski provizorij za mesec mare, ki je bil dovoljen. Komora je potem sklenila jednoglasno, da se v četrtek poda v Elfsde in se udeleži pogrebnih slavnostij.

Narodna samouprava.

Mej najpridnejimi prvoboritelji za prava naroda češkega je češki državni poslanec dr. Kramář. Njega delo se ne omejuje le na parlamentarno polje, ampak v noveji čas zastavlja prav pridno svoje pero tudi na polju novinarskem. Vse sile velike zmožnosti svoje in bistrega duha svojega pošilja v boj za veliko načelo pravice in svobode vsem, katero načelo naj bi se uveljavilo v tej državi, da se vendar enkrat ublažijo nasprotstva in se pomirijo duhovi in se zaprične plemenito tekmovalje v delu za splošni blagor.

Zopet te dni je dr. Kramář objavil razsežen članek v berlinskem listu »Zukunft«, kateri članek smo čitali z velikim zanimanjem, ker je pisec podal v

njem veliko interesantnih misli o sedanjih bojih na Češkem: zajedno pa tudi z velikim zadoščenjem, kajti tu se je truhoviti in bistri dr. Kramář pokazal pionirja ideje, katero propagujemo tudi mi vedno in vedno in v globokem prepričanju svojem, da le po uresničenju te ideje more priti do pomirjenja med narodnostimi. Dr. Kramář svetuje v rečenem berlinskem listu, naj se spor na Češkem poravnava na podlagi nacionalne avtonomije, narodne samouprave. Čudno, paradokso se glasi to, ker je v navskrižju s tem, kar se je mislilo in verovalo in o čemer so bili uverjeni dosedaj vsevprek. In to ne le v nasprotnem taboru, ampak tudi v našem. Na podlagi tega krivega menenja je prevladovalo menenje, da Slovani avstrijski ne morejo priti nikdar do ukupnega programa in torej tudi ne do zloznega delovanja. In kakor o skrajni posledici temu dejstvu, se je trdilo potem, da Slovani ne morejo sestavljati večine v državnem zboru, ki bi bila trajna, da torej ne morejo dati državi svojega slovanskega obilježja. Iz tega — krivega menenja je rastla našim nasprotnikom samozavest, nam pa je porajalo to menenje posledico, da v nobeni akciji avstrijskih Slovanov ni tiste zloznosti in samosvestnosti glede ciljev, ki jedina omogočuje moč polet in imponujoče postopanje.

Vse v povprek je vladalo menenje, da deželna samouprava, po kateri težé Čehi in Poljaki, ni združljiva z narodno samoupravo, kakor jo moramo zahtevati mi Jugoslovani, ker nas do te zahteve neizprosno sili politična razredba pokrajin, v katerih bivamo mi Slovenci in Hrvatje tu na jugu monarhije. Iz tega navideznega navskrižja med življenjskimi interesi severnih in južnih Slovanov monarhije se je rado izvajalo nadalje, da mi Jugoslovani moramo biti nasprotniki državnemu pravu

PODLISTEK.

Eliza.

— Piše Poluks. —

In učiteljica je dalje opazovala nje odločni pravilni profil, mehko zaokroženi nastavek vrata, lešno skodrane lase nad tilnikom, nežne drobne roke in tenke prste z svetlimi rožastimi nohti. Pri-povedovala ji je o šoli, o porednih vaških otrocih, o dolgočasni enakomernosti življenja v Leskoveu, a med vse to pripovedovanje sililo se ji je vprašanje: Nedolžna ali kriva?

Mati župana je prinesla nekaj cvrtja in ponujala ga učiteljici in tujemu dekletu.

Učiteljica je grizla drobnjavo pecivo, obljubovala županji, da pokaže njeni stareji hčeri Lenki čipke za k prtom in nauči malo Miciko pletenja, a v glavi ji je neprestano tolklo in kljuvalo in zdelo se ji je, kakor da vsaki udar srea vprašuje: Kaj, kaj?

In če je res — vlačuga?? In če je res!?

Ustrašila se je in bojazljivo se odmaknila od nje.

Ali se spodobi, da sedi tu, da se meni ž njo — z vlačugo!! Nehote se je pomaknila še bliže k županji. Tujka pa je povzdignila goste, dolge trepalnice in pogledala jo je naravnost in vprašujoče. Učiteljica je zardela; menila je, da ji je ta pogled prodrl v dno duše.

Nedolžna je, nedolžna! šepetala si je in pri-

jazno povabila tujko, naj je obišče, ako ostane še kaj časa v Leskoveu.

— Hvala gospica, jutri odpotujem.

— Že jutri?

— Da. Ali mi morda želite še daljšega prganstva?

— Nisem rekla v tem smislu.

— Vem in hvaležna sem vam za vašo prijaznost.

— Bote kaj pisali?

— Želite?

— Vsekakor bi rada znala, kako se vam boče godilo.

— Potem vam bom pisala.

— Prosim!

Odhajaje je učiteljica namignila županji, naj ji sledi v vežo. Tu je odprla svoj mošnjček, izvlekla iz njega dva svetla goldinarja in ju stisnila županji v roko:

— To naj gospod župan pridene oni potni-ni — saj veste! — Pritisnila je potem resno prst na ustna in zapretila:

— Pa ne povedati! — in hitro je došla na cesto.

Mati županja pa je sklenila v srečo, da do-dene še en goldinar iz svojega in da poreče svo-jemu možu, da je dala učiteljica tri in ne dva tolarčka.

Čez dobrih štirinajst dni je dobila Leskovska učiteljica lepo dehteče podolgosto pismo z lepim drobnim naslovom. Bilo je od Elize Kovač.

— Čudno, je dejala, da nima nič, a sedaj

piše na tem finem modernem, rujavkastem, papirju, ki celo diši — čudila se je učiteljica in tudi fri-volni ton v pismu ni ji bil po volji.

Odgovorila je kljub temu, a zastoj čakala odgovora.

V jeseni je nekoč občinski tajnik gospod Divjuš prišel razburjen s pošte.

— Gospod župan, gospod župan — je klical že pred hišo in vihtel neki papir po zraku.

Kaj je, kaj je? — javkal je le-ta in v duhu je že čul, kako mu gospod tajnik bere novo zapoved o snaženji gnojšč in o nakupu karbola proti koleri, za kar je vendar že poskrbel pred mesecem.

— Ah pomislite! Kazenska pola je došla o Ani in Elizi Kovač.

— Ješ, Ješ!

— Ha, kdo bi si mislil!

— Moj Bog, kakšen je svet!

In čez pol ure je pisal dospel Divjuš v za-kajeni občinski pisarni v zapisnik »kaznovanih ob-čanov« ali »črne bukve«, kakor se je izražal župan, sledečo notico:

»Ana Kovač stara 25 let in Eliza Kovač, stara 17 let, rojeni v Gorici, pristojni v občino Leskovec stili bili z razsodbo deželnega sodišča v Ljubljani od dne toliko in toliko, po paragrafu tem in tem, obsojeni zaradi hudodelstva tatvine v trimesečno težko ječo.

* * * (Pride še.)

Čehov, da torej med nami in njimi zija nepromestljiv prepad.

Mi nismo bili nikdar tega menenja, zlasti pa se je bistrovidni urednik »Slov. sveta« dosledno in z jasnimi argumenti upiral takemu tolmačenju. Le prepogosto je moral čuti od kratkovidnih rojakov svojih, da je — sanjač.

A sedaj se je oglašil on, jeden najodličnejih zastopnikov naroda češkega in prvobornik za državno pravo Čehov, sedaj se je oglašil dr. Kramář v berlinskem listu »Zukunft« in nas je se svojim člankom utrdil v našem prepričanju.

Uvodoma pravi dr. Kramář, da radi ljubege miru bi bili Čehi pripravljeni tudi za to žrtev, da ne bi zahtevali, da se tudi v onih okrajih, kjer bivajo le neznatne manjšine druge narodnosti, mora izvajati načelo absolutne enakopravnosti do zadnjih njega posledic; da bi dovolili marveč, da bi se poštevali tudi lokalni odnošaji v takih krajih, kjer biva druga narodnost le sporadično. Potem pa nadaljuje: »Le želeli bi bilo, da bi tudi Nemci odstopili od svoje zahteve po teritorialni razdelitvi in da bi se hoteli zadovoljiti z narodno samoupravo. Narodna, ne pa teritorialna avtonomija obeh narodov znači pravo rešitev«

Potem omenja dr. Kramář, kako bi se moral ustvariti zakon za snovanje šol za manjšine; kako bi se moral odpraviti krivični volilni red, tako, da bode nemški manjšini veleposestva zagotovljeno primerno zastopstvo v deželnem zboru, a da bode popolna pravica tudi češki večini. Potem bi prišel trenotek, da bi se ustvarile narodne kurije, ki bi omogočile mirno življenje jedne narodnosti poleg druge. In zatem nadaljuje: »Seveda bi se moral delokrog narodnih kurij omejevati le na čisto narodne stvari in bi se morale ostro načrtovati meje njih kompetence. Le ta ne bi smela sezati preko jezikovnega vprašanja, šolskih stvari in stvari narodne kulture«.

Svoja nadaljna izvajanja, kako bi se dala praktično izvršiti njegova misel, je pisal dr. Kramář seveda s posebnim oziranjem na češke razmere. Vendar pa je analogija očitna mej tem, kar si predstavlja on kakor najprimernejše rešenje narodnega prepira na Češkem, in tem, kar zahtevamo mi v zagotovljenje svojega obstanka, posebej v onih krajih, kjer smo v manjšini v dotičnih deželnih zastopih; bodisi da sestavljamo v resnici le manjšino prebivalstva, kakor na Koroškem in Štajerskem, bodisi da sestavljamo večino prebivalstva, a nas je krivična in umetna volilna geometrija potisnila v manjšino v zastopstvu, kakor n. pr. na Primorskem.

Kako si predstavljamo mi narodno avtonomijo, ki jo zahtevamo? Zahtevamo, da se ustvarijo juridični organi — naj jim že bode ime tako ali tako — ki bodo skrbeli za vse kulturne potrebe naroda, naj že biva isti v tem ali onem kraju. Tako naj bi n. pr. ti organi — izišli iz naroda — upravljali enakomerno vse šolstvo vsega naroda. S tem bi bila narodnostim odvzeta prilika delanja krivice drugi narodnosti, a tema bi bila blagodejna posledica le ta, da bi se manjšale prepirne točke med narodi in bi se — dosledno — ublaževala nasprotstva. O notranji uredbi, o učnem sistemu, o številu potrebnih šol za slovenske in hrvatske kraje v Istri naj bi n. pr. ne odločal deželni zbor istrski, ampak dotični narodni organ. Koliko krivice bi bilo odpravljen s tem! Pravice manjšine v jezikovno mešanih krajih pa naj bi natančno določal poseben zakon, kakor ga nasvetuje dr. Kramář.

Dr. Kramář je torej potrdil, da narodna avtonomija, kakor si jo mislimo mi, ne bi bila nikakor na poti deželni avtonomiji, za katero se potezajo Čehi. Najmanj pa bi prejudicirala uresničenju državnega prava Čehov in Hrvatov. Narobe: če povspešila bi to uresničenje, ker bi po narodnem pomirjenju tudi za Nemce odpadel oni vzrok, radi katerega se v glavnem upirajo državno pravnim težnjam Čehov. Še več: Nemci na Češkem bi se polagoma sami jeli ogrevati za državno pravo, ker bi jim isto donajalo velikih gmotnih koristi, kajti milijoni in milijoni, ki se stekajo sedaj na Dunaju, bi ostajali v deželi in na tem dobičku bi participirala primerno tudi nemška manjšina.

Trdi se torej lahko, da noben pomislek na svoja deželnoavtonomistiška načela in na svoje državno pravo ne more zadrževati Čehov, da ne bi podpirali stremjenja Jugoslovancev po narodni samoupravi. Naši in njih interesi se torej ne križajo, marveč se pokrivajo.

DOPISI.

V Veprincu, dne 18. februarja 1899. — (Italijanska divjaštvo povodom občinskih volitev.)

Tudi v naši Liburniji, zlasti pa v Veprincu, velja italijanskim sovragom geslo: »Osar tutto«. V četrtek in petek minolega tedna (16—17) so se vršile v Veprincu občinske volitve. Sedaj vlada jočo stranko vodi župan Andreicich-Gole, svetovalec pa sta mu od jedne strani znani dr. Krstić, od druge pa okrajni glavar Fabiani. Italijanska stranka tira z vso silo tudi naš okraj v srečni rog blažene Italije. Narod veruje tej klikli slepo in sledi Andreicichu-Goleu. S tem si ljudstvo užiga žalostno znamenje na svoje, drugod pošteno čelo, in potrjuje, da je poturica huji, nego pa Turčin. To ljudstvo naše ne potajuje in zasramuje le svoje narodnosti, ampak propada tudi v veri.

Trebalo je torej, da smo enkrat pričeli z reakecijo. V ta namen so se odločili naši zavedni in zvesti narodnjaki, da stopijo v boj za sedaj v prvem razredu. In včeraj so si res izvojevali zmago z 11 proti 8 glasovom.

Da ni manjkalo psov, preklinjanja (in sicer to v volilni dvorani sami), kamenja in jaje, s katerimi so napadali naše volice, in tudi našega g. župnika, to se ne bode zdelo čudno nikomur, kdor ve, da je naša občinska uprava nadahnjena z italijansko — brutturo.

A kar je iznenadilo naš svet in morda tudi gospoda okrajnega glavarja Fabianija, je bilo dejstvo, da je sinoči neki zločinec sprožil z svincem nabito puško v stanovanje veleč. gosp. kapelana M. Barbića v Poljanah. V isti hip je gospod kapelan mirno sedel v svoji sobi v družbi nekoliko tovarišev. Svinec je prebil steklo in se je zadovolbil v vrata. Prav za temi vratmi je bila zbrana rečena družba. Gorjé, da so bila ta vrata odprta, ali da bi bil kdo po nesreči prav tisti trenotek stopil skozi vrata v sobo — kaka nesreča bi se bila lahko dogodila!

Ali ni to prav po geslu: Osar tutto?! Ali so nekateri naših Veprinčanov res že sposobni za vsako grdo delo, celo za zločinstvo, da bi le pred vsem poštenim svetom ogrdili svoje starodavno, častno ime: ime slovansko in krščansko!!

Ali še ne vidi naše ljudstvo, kam je vodi stranka, kateri sledi slepo, ono ljudstvo, ki veruje tudi najgršim in najneumnejim lažem?!

Razmislijajte! In potem se hočemo še često pogovarjati o naših stvareh!

Iz Zagorja na Pivki, dne 16. februarja 1899. (Izv. dop.) — Tukajšnje dobrovoljno gasilno društvo je priredilo v nedeljo dne 12. t. m. veselico, ki se je obnesla jako dobro v vsakem oziru. Peveci, mešani in možki zbor, so peli več pesmi. Ploskanje ter »dobro«-klici občinstva so pokazali pevovodju, gospodu nadučitelju Rudolfu Horvatu, da ni bil zastoj njegov trud, marveč da je izvrstno izuril pevce. Šaljiva prizora »Ženitna ponudba« in »Svojeglavneža« provzročala sta dosti smeha. Želeti je le, da se v prihodnje priredi kaka krajša igra, v kateri bi imeli igralci hvaležnejše uloge. Da bode uspeh lep, v to so nam porok gospodičini Jos. Domicelj-eva in Jos. Dovgan-ova ter gospoda Al. Domicelj ml. in Horvat, kateri so vsi lepo rešili svoje uloge v imenovanih dveh šaljivih prizorih. Tudi šaljiva loterija nam je ponudila mnogo veselja, posebno pa onim, ki so — kaj zadeli. — Na svobodni zabavi je skrbela dobra godba za mladino. Tudi mnogokateri onih, ki so prišli na veselico s sklepom, da ta večer ne bodo plesali, je pozabil na ta svoj lepi sklep, ko je videl tu krasnih Pivčank. Vsi so se pridno vrteli do ranega jutra.

Veselica je bila obiskana jako dobro, kar nam je znamenje, kako rado se odzivlje naše ljudstvo takrat, kadar treba kaj dati v dobrodelne namene. — Čisti dohodek te veselice je namenjen za napravo gasilnega doma. — Gostov sta nam poslala sosednji Knežak in Št. Peter. Vendar je bilo še vedno nekaj prostora, ter tudi pri blagajni bi se lahko sprejele še par kron ali goldinarjev.

Vsakdo, kdor se je udeležil veselice, spominjal se bode rad tega lepega večera. Dobrovoljno gasilno društvo v Zagorju na Pivki pa je lahko ponosno na ta večer; upamo, da nam priredi kmalo

zopet veselico, katere se gotovo udeležimo vsi, da zopet preživimo med seboj par uric v lepem in poštenem veselju.

Politični pregled.

TRST, 21. februarja 1899.

Odnošaji na naših primorskih sodiščih.

Tržaški »Piccolo« se je to pot skazal novega, modernega proroka Bileama. Oni starodobni prorok je šel tja v deželo, da bi proklinjal, a je moral blagoslovljati. To je bilo seveda neprijetno. Še huja pa se je dogodila našemu laškemu proroku. Prišel je, da bi proklinjal in proklinja res — toda huda, zelo huda se mu godi: obsoja, česar ni hotel obsoditi, izpostavil je uničujoči sodbi — še tudi nehoté in nenamenoma — odnošaje na Primorskem, ob katerih se dobro počutijo on in njegovi, odnošaje, ki značijo vnebovpijočo krivico za nas Slovane! Izpostavil je zajedno strogi sodbi moža, s katerim se nemalo ponaša italijanska stranka.

»Piccolo« je poročal včeraj o nastopnem slučju, ki se je dogodil na neki kazenski razpravi na okrožnem sodišču v Rovinju.

Dne 17. novembra m. l. se je vršila na rečenem sodišču kazenska razprava, na kateri je vršil znani dr. Bartoli nalogo branitelja. Ker pa je državni pravdnik zaključil svoj govor s par hrvatskimi besedami, je to razjezilo Bartolija tako, da je zbežal iz dvorane, zbok česar se je morala razprava odložiti, a sodišče je obsodilo Bartolija v poravnavo stroškov razprave. Bartoli je proti temu uložil utok na višje dež. sodišče, a to poslednje je razsodilo, da Bartoli nima plačati stroškov one odložene razprave, pač pa stroške prihodnje razprave. Ta razprava se je vršila te dni. Na razpravi je bil navzoč tolmač. A ker je državni pravdnik zopet zaključil svoj govor s par hrvatskimi besedami, skočil je branitelj Bartoli po koncu in je zahteval, da naj sodišče priiili državnega pravdnika, posluževati se izključno italijanskega jezika! Predsednik sodišča je odklonil to zahtevo, privolil pa je, da tolmač prevede v italijanski, kar je državni pravdnik govoril hrvatski. Tudi temu se je uprl branitelj Bartoli, ter je izjavil, da odstopa od braniteljstva. Toženci pa so se izrekli za to, da se razprava nadaljuje, a sodišče si je pridržalo, da proti branitelju Bartoliju upotrebi vsa disciplinarna sredstva.

Tak je dogodek, ki ga je podal »Piccolo« svojim čitateljem. Mi smo mu hvaležni na tem, kajti kaže nam drastično, kake razmere vladajo na naših sodiščih v jezikovnem pogledu. Tu se vršijo razprave s pomočjo tolmačev, da-si govori zakon povsem jasno, da tolmači so dopustni le za jezike, ki niso deželni. Vprašati moramo torej, da-li tudi sodišča istrska ne smatrajo hrvatskega jezika deželnim jezikom?! Ali se res postavljajo v nasprotje z odločbami družih višjih sodnih instanc?!

Mi moramo protestovati najsvečeneje proti rabi tolmačev za hrvatski jezik na sodiščih istrskih.

Postopanje branitelja Bartolija pa se naravnost ne da kvalifikovati. Ali je ta mož jurist pod vsako kritiko, da ni malo ne pozna zakonov, ali pa je v njem fanatik popolnoma udušil bolje prepričanje jurista in sleherni, recimo, tudi človeški čut! Obtoženci so bili Hrvatje, to je jasno, sicer ne bi bil državni pravdnik govoril tistih par besed v hrvatskem jeziku. A kljub temu, da se je napravila od strani sodišča po zakonu nedopustna koncesija tolmača, ni imel ta branitelj vsaj toliko usmiljenja z obtoženci, svojimi varvanci, katerim je šlo za najdražji stvari: za čast in osebo svobodo, da bi bil tam, v dvorani pravosodja, brzdal svoj narodni fanatizem. Res ne vemo, čemu naj bi se čudili bolj: ali takemu srditemu upiranjju proti onemu, kar odreja zakon, ali pa brezčutnosti, s kakoršnja je ta branitelj zapustil svoje varvance v tej najhuji uri?!

To so res grozne — neevropske razmere. Gospoda ministra za pravosodje pa prosimo naj-nujneje, naj se da natančno obvestiti o tem slučaju, da se uverijo enkrat na Dunaju, s kakimi ljudmi imamo posla tu doli, da bodo vedeli, kakovi so tu doma ona italijanska gospoda, ki gori na Dunaju lazijo in plazijo okolo z najnedolžnejimi obrazi na svetu!

Jezikovne naredbe za Šlezijo. Slična navodila, kakor sta jih dala grof Thun kakor mi-

nister za notranje stvari političnim oblastim in minister pravosodja sodnim oblastim na Češkem, je izdal sedaj finančni minister Kaizl tudi finančnim oblastim. Za občevarje se strankami v narodno mešanih krajih veljajo nastopna temeljna določila: 1. Vloge in protokolarne izjave se vsprejemljajo v jeziku strank; v istem jeziku naj se vrši občevarje s strankami. Rešitev se mora glasiti v jeziku vloge. 2. Povabila, pouki, plačilni nalogi in opomini naj se izdajajo v jeziku stranke. 3. Tiskovine in davčne knjižice, namenjene strankam, naj bodo pripravljene v jeziku strank.

Tako je odrejeno za avstrijsko pokrajino Šlezijo. Primorje pa leži menda tudi v Avstriji! Seveda bi tu — kakor poznamo stvari in osebe — bore malo koristile tudi najlepše naredbe, ako ne poskrbe za kako višo voljo, ki bi skrbela, da se take naredbe tudi — izvršujejo!!

Kriza na Ogerskem. Kriza je torej rešena, kar se dostaje osebne nje strani: Banffy se je umaknil z vsem ministerstvom vred in naloga za sestavo novega ministerstva je poverjena Kolomanu Szellu. Poslednji se je že povrnil v Budimpešto, da zaprične zopet pogajanja z opozicijo. Od uspeha teh pogajanj bode zavisno, da-li prememba oseb na vladi znači rešenje krize tudi v stvarnem nje pogledu. Poročila iz Budimpešte pravijo, da opozicijski listi še precej simpatično pozdravljajo Kolomana Szella in da je poslednji našel formulo za revizijo pravilnika zbornice, tako, da bode različna od one, ki jo je zahteval Banffy, da jo torej opozicija more vsprejeti, da pa je vendar taka, da za bodoče prepreči mehanično obstrukcijo. Bližnja bodočnost nam mora pokazati, koliko je resnice na tem čudovrststvu Szellovem. Še le potem, ko bodo zaključena pogajanja z opozicijo, se Szell poda na Dunaj, kjer bode stavil svoje predloge glede sestave novega ministerstva.

Iz Francozke. Včeraj se je sešla zbornica in je vzela takoj v razpravo načrt zakona, s katerim zahteva vlada kredit 160.000 frankov za pogreb pok. predsednika na državne stroške in 80.000 frankov za maše zadušnice, ki se bodo darovale v inozemstvu. Kredit se je dovolil sicer z ogromno večino, toda razprava ni bila tako gladka kakor bi bilo želeli z ozirom na namen, za kateri se je zahteval kredit. Sosebno oistro je posezal v razpravo socijalist Dejeante, ki je zahteval, da naj bode pogreb popolnoma posvetnega značaja. Govornik je menil, da republika ne sme biti — kakor je bila monarhija — suženj verskih obredov, da je vlada le predstaviteljica meščanske družbe, Faure da je bil framacen itd. itd. Te besede so izzvale protestov in mučnih prizorov, tako, da je predsednik Deschanel opetovano prosil, da naj gospodje spoštujejo žalost Francije, in pa rodbino, ki je utopljena v žalost.

Ko je hrup nekoliko potihnil, je začel zopet govoriti socijalist Dejeante in je menil, da tako, kakor žalost rodbine treba spoštovati voljo naroda. Proti tem besedam je predsednik protestoval slovesno, češ, da se ne sme vzbujati misli, kakor da je nasprotje med čutili rodbine pokojnikove in narodom. Nadaljne besede Dejeante-a so se zgubljale v vihnem protestovanju.

Pogreb pokojnega predsednika bode v četrtek.

Domače vesti.

Iz Grada, nam pišejo dne 19. februarja 1899.: Pravosodni minister je imenoval računskega svetnika, gosp. Antona Poženela, višim računskim svetnikom in predstojnikom računskega oddelka višega deželnega sodišča in višega državnega pravdnistva v Gradeu.

Gospod Poženel je doma iz Črnega vrha pri Idriji. On je služil več let v Trstu in je bil mej Sloveni dobro znana in priljubljena oseba. Bil je tudi do svojega odhoda v letu 1876. sotrudnik Dolinarjev in ud Rojanske čitalnice. Ker se tatamošnji stareji Sloveni gotovo še spominjajo tega gospoda, bode ta vest gotovo zanimala marsikoga. Tudi kranjskim, štajerskim in koroškim računskim in drugim uradnikom je gospod Poženel dobro znana oseba kakor stalen ud izpraševalne komisije iz državnega računstva na graškem vseučilišču in ga imajo povsod za strokovnjaka v računstvu.

A tudi »Edinost« sama bi morala častitati na tem imenovanju, kajti gospod Poženel je zvest na-

ročnik »Edinosti«, odkar izhaja ta list in sicer plačuje od začetka, to je odkar izhaja, dva iztisa (za se v Gradeu in za očeta v Logatec).

In to je nekaj! Takih naročnikov mislim da »Edinost« nima obilo. (Gotovo, jako malo. Z veseljem javljamo našim čitateljem to povišanje gosp. višega računskega svetnika Poženela. Ured.)

Laške predrznosti. Od sv. Jakoba nam pišejo: Naše zdravje in naše življenje nista več varna pred neko vrsto laških polentarjev. Ako se ne morejo znositi nad drugim, pa prežijo na kakega malo vinjenega siromaka.

V ulici Erta se nahaja neka ljudska kuhinja. V to ljudsko kuhinjo zahajajo — kakor sem čul — tudi mnogi prisiljeni iz dežele polente, lačne Italije, sosebno tedaj, kadar so brez dela. Predminolo nedeljo je šel po isti ulici neki naš človek, ki je bil malo vinjen. Pred omenjeno ljudsko kuhinjo je pristopilo k njemu kakih 6 ali 7 laških pritepenec, ki so mu preprečili pot in začeli noree briti žnjim. Dotičnik jih je prosil, naj ga pustijo iti dalje svojo pot, ali oni se niso menili z tako prošnjo, marveč so mu nagajali še huje. Mož je postal seveda nevoljen in jim vskliknil po laški: »Dajte mi prostora — makaki!« Gorjé njemu: čim je izustil te besede, so planili po njem, ga potisnili k zidu, da se ni mogel ganiti, eden njih pa mu jih je nakladal s pestjo po obrazu, da je bilo joj! Tega seveda ni omenjal nesramni židovski list, a kričanje bi bilo, ako bi se kaj takega pripetilo kakemu polentanju! Še grof Thun na Dunaju bi bil zvedel o tem.

Tako postopajo z nami ti laški polentarji, tako zlorabljajo ti nesramneži avstrijsko gostoljubnost. Mesto da bi bili hvaležni, da dobivajo tu kruha, katerega ne morejo dobiti v svoji lastni domovini, in da bi z mirnim vedenjem skazovali svojo hvaležnost, pa še zasramujejo domačine in pomnožujejo narodne prepire se svojim nesramnim, arogantnim vedenjem. Ali gledajo naj, kaj delajo! Utegnile bi nastati posledice, ki bi jim bile jako neljube. Tudi naša angeljska potrpežljivost ima svoje meje. Mi smo mirni, potrpiamo marsikaj in nočemo žaliti nikogar, ali vsaka stvar, kar je prav: kajti tega vendar ni smeti zahtevati od nas, da bi vedno le molčali k vsemu, ko nas drzni tujec nesramno žali na naših tleh.

To naj si zapomnijo laški polentarji in vsi drugi tudi!

Proti vipavski železnici se zopet oglašajo Italijani, ker dež. odbor misli konečno izpolniti nalog od leta 1892., s katerim mu je bilo naročeno prispeti z 100.000 gld. za zgradbo te železnice. V dež. odboru imajo za sedaj večino Sloveni, ker predsednik ne glasuje in je torej dr. Verzeznassi osamljen. Razlogi, katere navajajo proti železnici, so znani. V prvi vrsti povdarjajo, da železnica v kupčijem oziru ne bo vezala Vipavske doline z Gorico tako, kakor so mislili, ker so se med časom nekatere črte predrugačile itd. Ali taki izgovori so le izgovori, pravi vzrok je le ta, da Slovencem ne privoščajo ničesa in zato jim povsodi delajo ovire, nasproti temu pa se potezajo z vso silo za furlansko železnico, ki životari ob samem deficitu in ob državni garanciji 60.000 gld., dočim je jasno kakor beli dan že danes, da Vipavska železnica bo uspevala dobro.

Upamo, da storé naši poklicani činitelji vse potrebne korake pravočasno, da se preprečijo laške nakane proti Vipavski železnici. »Soča«.

Koroški novičar. Dne 13. t. m. so v Dornlvasi ustanovili kmetško gospodarsko združenje za Sinčovas in okolice. — V Borovljah se je na Svečnico usrelil krojaški mojster Beguš. — Blizo Beljaka je vlak povozil hlapea I. Katnika. — Blizo Vrbe sta dne 10. t. m. utonila dva dečka. Udri se je led, na katerem sta drsala.

Komisija, ki je pregledovala namerovano črto železnice v Rožno dolino, je priporočala, naj se zida železnica v Svetnovas in v Podljubelj.

Redni občni zbor priredi kmetijska podružnica v Sv. Križu v nedeljo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivana Košute št. 6. Dnevni red: 1. nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora, 5. Posamični predlogi in nasveti.

Na obilno udeležbo vseh členov in prijateljev našega kmetijstva vabi Odbor.

Zaplenjene »drame«. Poročilo v našem listu o zaplenjenih cigaretah je še dodati, da je

v vseh trafikah bilo zaplenjeno 9000 skatelj »dram«. Nadalje se je določilo, da so bile te cigarete izdelane v Ljubljani od 11. do 12. t. m. Gotovo je, da razstreljivo, ako bi ga v resnici bilo najti v cigaretah, ni dinamit, ker bi bilo istega moči poznati že na papirju; k večemu je bilo pokalno srebro, ali pokalno živo srebro. Vse zaplenjene cigarete se zadržé tako dolgo, dokler jih ne preiščejo. Knjigovezni pomočnik Peruzzi, ki je napravil ovadbo, da se je njemu razstrelila cigareta, je bil prišel na finančno oblast, zahtevaje odškodnino (!) za »škodo« in prestani »strah«. Poizvedovanja nadaljujejo.

Slikar Diefenbach je torej res ostavil »nehvaležno« mesto Dunajsko, ki ga baje noče »umeti« in biva že nekaj dni v Trstu ter stanuje v Barokovljah.

Nov Jezik je iznašel »Piccolo«. V svoji številki od minole nedelje objavlja namreč neki inserat, s katerim se neka »signorina« ponuja gosposdom-samecem za — blagajničarko. Hvali se, da »parla italiano, violino e slavo!«

Za tak jezik »violino« mi nismo znali do sedaj, ostali svet menda tudi ne. Bojimo se torej, da »signorina« ne najde moza, pri katerem bi mogla izkoristiti ta »vijolinski« jezik. Jezikoslovce pa že moramo opozoriti na to gospodičino, ki »parla — violino«.

Nesreči. V nedeljo popoldne je hlapec g. Vidmarja iz Lokavea peljal blago iz Gorice. Med potoma je padel z voza ter prišel pod kolesa, ki so ga strla tako, da je bil na mestu mrtev.

— V Orehovljah je zidar Jožef Besednjak minolo soboto padel tako nesrečno z neke strehe, da si je prebil črepinjo in je umrl že drugi dan.

100.000 kron, 25.000 in 10.000 so glavni dobitki velike jubilejske razstavne loterije. Opozarjamo na to naše spoštovane čitatelje, da se ti dobitki izplačajo v gotovini z 20% odbitkom in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marea 1899.

Različne vesti.

Cerkveno poglavarstvo početkom leta 1899.

Kakor navadno je »La Gerarchia cattolica« tudi letos objavila izvestje, iz katerega je razvidno, da je Lev XIII. 263. papež; da je v dobi vlade Leona preminulo 124 kardinalov. Sveti kardinalski zbor sestoji sedaj iz 57 členov. Od teh jih je imenoval sedanji papež 52. Kardinalov, katere je imenoval Pij IX., jih živi sedaj samo 5. V prihodnje bode sv. zbor imel 70 členov, torej manjka še 13 kardinalov. Od sedaj živečih kardinalov je 31 Italijanov, ostalih 26 pripada drugim narodnostim. V vsem cerkvenem poglavarstvu je sedaj 12 patrijarhov, 830 nadškofov latinskega obreda, 50 nadškofov in škofov iztočnega obreda, 358 naslovnih nadškofov in škofov brez višega naslova, 11 iztočnih prelatov z značajem škofa, 8 prelatov nullius dioeceseos, ali ukupno: 1274 cerkvenih dostojanstvenikov v vsem katoliškem poglavarstvu. — Lev XIII. je osnoval patrijarhijo v Aleksandriji in Iz-

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario žtev. 2.

(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

točni Indiji; zasnoval je 30 novih nadškofij, 100 škofij, 2 opatiije nullius, 2 delegacije, 60 apostolskih vikarijatov in 30 apostolskih prefektur, skupno 226 novih naslovov.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Washington 21. Zbornica reprezentantov je dovolila včeraj v zmislu špansko-ameriške mirovne pogodbe dvajset milijonov dolarjev za izplačanje Španiji. Nadalje se je dal nalog, da se odpusti 16.000 dobrovoljcev, z čemer se stanje vojske zmanjša na 110.000 mož.

Pariz 21. Z ozirom na včerajšnje neresnične trditve zagotavljajo, da je pokojni Faure sam zahteval pred svojo smrtjo, naj pride k njemu duhovnik.

Atene 21. List „Asty“ javlja, da je bilo izvoljenih 112 pristašev Theodorisa, 36 pristašev vlade, 25 Delyanistov, 36 nezavisnih, 6 Dragumaništov in 3 Rallisti.

Pariz 21. Danes ob 10. uri predpoludne je predsednik Laubet v prvič predsedoval ministerskemu svetu. Na potu v ministerstvo za vnanje stvari ga je pričakovala velika množica, ki ga je pozdravljala navdušeno. Ministerski svet je sklenil, da ukrene najodločnejše odredbe v preprečenju vsacega izgrede.

Madrid 21. (Senat). Ministerski predsednik Sagasta je predložil načrt zakona o odstopu Filipin. Grof Almenas je hudo napal generale Primo de Rivera, Weiler, Blanco Cervera in Linares. Vojni minister in minister za kolonije sta branila vlado in generale in sta izjavila, da je vlada odgovorna za čine generalov.

Madrid 21. (Zbornica). Predlog, da se vladi izreče graja, je podpisan od konservativcev. Poslanec Alis, je proglasil ministerstvo odgovorno za poraze in je rekel, da se je Santiago de Cuba udal s 23000 mož. Govornik je trdil, da je vlada dala nalog, naj se Cuba preda, v namen, da reši monarhijo. Minister mornarice odgovori jutri.

Pariz 21. Včeraj so bili veliki izgredi pred palačo Rothschildovo. Izgredniki so metali kamenje v okna, dokler niso prihiteli redarji. Demonstracije proti predsedniku Loubetu so ponehale. Politični krogi so ozlovoljeni radi mlačnega postopanja policije.

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 21. februarja (Izv. brzjav.)
Pšenica za februar 86 $\frac{1}{2}$ za maj 77 $\frac{5}{8}$ za mare 83 za juli 75 $\frac{7}{8}$. Koruza za maj 40 $\frac{5}{8}$. Mast 545.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 21. Pšenica za mare gold. 9.79—9.80. Pšenica za april 9.53 gl. 9.54 do —. Pšenica za oktober gold. 8.58 do 8.60. Rž za oktober gl. — do —. Rž za mare gl. 7.85 do 7.87. Koruza za maj 1899. gl. 4.66 do 4.68. Koruza za oktober gl. — do —. Oves za mare gl. 5.79 do 5.81. Oves za oktober gl. — do —. Koruza gl. — do —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabe. Prodaja 10.000 met. stotov. Vreme: oblačno.

Hamburg 21. Trg za kavo. Santos good average za mare 30.50, za maj 31.—, za september 32.—, za december 32.50.

Havre 21. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 36.50, za juni 50 k. frankov 37.50.

Praga 21. Surovi sladkor I. izdelek, 88% Reudent franc. aussig. Mirno. Februar gold. 12.60. Mare gl. 12.60, Oktober-dec. gl. 12.25 Denar.

Dunajska borza dne 21. februarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju . . .	101.45	101.40
„ „ v srebru . . .	101.15	101.05
Avstrijska renta v zlatu . . .	120.40	120.35
„ „ v kronah . . .	101.80	101.70
Kreditne akcije . . .	369.25	368.25
London 10 Lsr.	120.37 $\frac{1}{2}$	120.49
20 mark	11.78	11.78
Napoleoni	9.55 $\frac{1}{2}$	9.55 $\frac{1}{2}$
100 italijanskih lir	44.45	44.40

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi
najužnem kolodvoru.

Važno za vsakega!

Razprodaja
po čuda nizki ceni!

12 vrednih predmetov
za samo
2 gl. 85 nč.

1. krasna žepna ura Anker Remontoir, nikelj-grav. pokrovi, z letnim jamstvom;
1. elegantna verižica za ure, na zahtevo nikljasta ali pozlačena z lepimi priveščeki, pariški sistem;
1. kravatna igla iz amerikuškega double-zlata zimit. briljanti;
1. par gumbov za manšete iz amerikuškega double-zlata z marko;
1. garnitura gumb za srajco iz amer. double-zlata, sestojeca iz 5 kosov;

Vseh 12 krasnih predmetov pošiljam, dokler zaloga traja, po povzetju ali za naprej poslano svoto za samo gl. 2.85, (samo ura stala je prej 5 gl.) Kar se ne dopade, jemljem v času od 8 dni nazaj.

E. HOLZER,

skladišče ur in dragotin

Krakovo, Stradom št. 18.

Ilustrovani ceniki franco in gratis.
Dob vatelj avstrijskega o. kr. društva državnih uradnikov.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gl. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdiriva št. 2, (v lastni hiši).

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 $\frac{1}{2}$ % proti 5 dnevni odpovedi	12
„ 3 $\frac{1}{2}$ % „ 4 mesečni „	8
„ 3 $\frac{1}{2}$ % „ 1 letni „	6

Napoleone:

po 2 $\frac{1}{2}$ % proti 20 dnevni odpovedi	40
„ 3 $\frac{1}{2}$ % „ 3 mesečni „	3
„ 3 $\frac{1}{2}$ % „ 6 „	6

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 $\frac{1}{2}$ % do vsakega zneska; izplačuje se do 30.000 gl. a cheque; za več zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21.—; samo večerno izdanje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike poplunoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelen, v Šklednju pri gosp. Antonu Šancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gupersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovenci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

žrebanje nepreklicno

18. marcija 1899.

1. glav. dobitok 100.000 Kr. vr.
2. glav. dobitok 25.000 Kr. vr.
3. glav. dobitok 10.000 Kr. vr.

v gotovini 20% odbitka.

Dunajske srečke po 50 nvč.

Nigris, Enrico Schiffmann, Giuseppe Zoldan.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Mandl & Comp., „Il Mercurio Triestino“, Alessandro Levi, Girolamo Morpurgo, Marco